

Języki mniejszościowe oraz język regionalny

<http://jezyki-mniejszosci.pl/jm/jezyki-charakterystyka/jidysz/9183,jidysz.html>
2018-11-15, 10:22

jidysz

Jidysz znaczy dosłownie „żydowski” – od pierwotnego określenia w tym języku. Zwany jest również „żydowskim niemieckim”, „językiem matczynym” lub „językiem aszkenazyjskim” – w odróżnieniu od „języka świętego”, którym to terminem określane jest tradycyjnie język hebrajski.

Jidysz powstał około roku 1000 jako język żydów aszkenazyjskich, zamieszkałych na terenie między Alzacją i Kolonią nad Renem. Bazą dla języka są dialekty średnio-wysoko-niemieckie z dodatkiem elementów hebrajsko-aramejskich, a później także słowiańskich.

Tradycyjnie język jidysz dzieli się na zachodni (używany głównie w Niemczech i Francji) oraz wschodni (występujący w krajach Europy Wschodniej). Pismo, którym się posługuje, oparte jest na alfabecie hebrajskim, jednak współcześnie spotyka się zapis przy użyciu alfabetu łacińskiego. W tym przypadku stosuje się najczęściej metodę transkrypcji fonetycznej wg ortografii właściwej dla danego języka.

Jidysz używany jest obecnie w Stanach Zjednoczonych, Izraelu oraz w niewielkich enklawach na terenie Europy¹. Użytkownicy posługują się nim jedynie w zakresie kontaktów rodzinnych – do celów religijnych używany jest język hebrajski. Pomimo obserwowanego w ostatnim czasie renesansu zainteresowań językiem jidysz liczba jego użytkowników stale maleje.

W Polsce częściowo w języku jidysz ukazuje się miesięcznik „Dos Jidische Wort – Słowo Żydowskie”. Samego języka można nauczyć się na kursach organizowanych przez organizacje społeczno-kulturalne mniejszości żydowskiej. Tradycje języka aktywnie przekazuje także Teatr Żydowski im. Estery Rachel i Idy Kamińskich – Centrum Kultury Jidysz.

jidysz

[Pobierz alfabet](#)

א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל
מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת

¹ K. Damm, A. Mikusińska, Leksykon PWN Ludy i języki świata, str. 106

[Zainstaluj wtyczkę Flash](#), aby zobaczyć odtwarzacz.

Opublikowane przez: JSK Internet

Ostatnia zmiana: 26.06.2015 10.08.2015 JSK Internet

[Rejestr zmian](#)
